

NTINA YA MAINE

**MOBALI OYO ABATELAKA BANA
(BILOKO YA KOBONGISA BANA MPE BAPESI YA BOBATELI BANA
NA LIBOTA)
BOKOKI YA KOZANGA MAKAMBO NA NTANGO**

**10-148 CODE YA MIBEKO YA MAINE MOKAPO 6
MOKAPO 34**

**Departema ya Kolongono ya Nzoto mpe ya Misala ya Bato ya Maine
Biro ya Misala ya Bana mpe ya Mabota
11 State House Station
Augusta, Maine 04333-0111**

**Kobanda
12 sanza ya mitano 2022**

Mito ya Makambo

ETENI 1. NTINA NA YANGO.....	1
ETENI 2. MALOBA	2
ETENI 3. BOKONDELI YA MAKAMBO OYO ELEKA.....	4
A. Bato oyo basengeli kotalela makambo na bango na mozindo.	4
B. Bato oyo basengeli te kotalela makambo na bango na mozindo.....	4
C. Bato oyo bakomi na esika mosusu ya mosala.	4
D. Biteni ya kotalela makambo nyonso ya moto.	4
E. Mosala oyo esengeli.	4
F. Mbala boni	5
G. Mokanda ya makoki.....	5
H. Lotomo ya kofunda.	5
I. Kozala na sekele.	5
J. Bazali na ndingisa te ya kozwa mosala.	5
K. Mokumba ya babateli ya bana.	6
L. Koboya Licence.....	6
M. Ba vérifications ya ba antécédents na ndenge ya discrétion	6
ETENI 4. MOSALA YA KOBENGA MPE MPO NA BILOKO	7
A. Bosolo ya makambo.....	7
B. Bondimisi ya kobebisa bana to kozanga likebi.	7
C. Kokweisama mpo na mbeba moke.....	7
BOKONZI YA MIBEKO MPE LISOLO YA KALA.....	8

10-148 C.M.R. Ch. 34

**Departema ya bokolongono ya nzoto mpe misala ya bato
Biro ya makambo matali bana mpe libota**

**MOBALI OYO ABATELAKA BANA (BILOKO YA KOBONGISA BANA MPE BAPESI YA
BOBATELI BANA NA LIBOTA) BOKOKI YA KOZANGA MAKAMBO NA NTANGO**

MALOPA YA BOKONZI

Mobeko oyo ebimisami mpo na kolandela ba vérifications ya ba antécédents mpo na ba fournisseurs ya lisungi ya babateli ya bana (oyo esangisi bisika ya babateli ya bana mpe ba fournisseurs ya babateli ya bana na libota) na kolanda masengami ya 22 M.R.S. § 8302-A mpe § 8302-C mpe 42 U.S.C. § 9858f(b) mpe mpo na kobatela bokolongono ya nzoto, libateli, mpe bolamu ya bana oyo bazali kosalelama.

MOKONZI

Mobeko oyo epesami na bokonzi ya 22 M.R.S. §§ 42(1) mpe 8302-A(1)(J),(2)(K).

**MOKONZI OYO AZALI NA DATE YA KOSAKOLAMA NA MIBEKO YA 25 SANZA YA
LIBWA 2021**

**MOKONZI OYO AZALI NA DATE YA KOSAKOLAMA NA MIBEKO YA 25 SANZA YA
LIBWA 2021**

ETENI 1. NTINA NA YANGO

- A. Ntina na Yango.** Ntina ya mobeko oyo ezali ya kotia mibeko ya bokengi ya lisungi mpo na babateli ya bana (oyo esangisi bisika ya kobatela bana mpe babateli ya bana na libota). Mobeko oyo epesami na bokonzi ya 22 M.R.S. §§ 8301-A(8), 8302-A(1)(J),(2)(K), mpe 8302-C mpe elobelaka masengami ya kolandela makambo nyonso ya kala mpe ndenge ya kosala mpo na kofunda makambo mosusu oyo epekisaka moto asala lisano.
- B. Mokonzi oyo azali na date ya kosakolama na mibeko ya 25 Sanza ya libwa 2021**

ETENI 2. MALOBA

A. Maloba. Na lolenge oyo esalelami na mobeko oyo, longola kaka soki lisolo ezali komonisa ete ezali bongo te, maloba oyo elandi ezali na ndimbola oyo elandi:

1. **Konyokola to kobosana mwana** elakisi likama na bokolongono to bolamu ya mwana na kozokisa to kobebisa nzoto, makanisi to mayoki na ye, konyokola ye to kosalela ye mabe na lolenge ya kosangisa nzoto, kolongola ye biloko ya ntina to kozanga kobatela ye na biloko yango, na moto oyo azali na mokumba ya kobatela mwana.
2. **Mobange** elakisi moto oyo azali na mibu 18 to koleka.
3. **Mobateli ya bana** elingi koloba ndako to esika mosusu oyo moto moko abatelaka to asalaka programe moko oyo ebongisamaka mbala na mbala, na eteni nyonso ya mokolo, mpo na kobatela mpe kobatela bana misato to koleka oyo bazali na mbula kobanda 6 ya poso tii 12 ya mbula, to moto oyo abatelaka mwana. Bakengeli ya bana bapesaka mosala oyo na bana oyo bazali bana ya bakengeli ya bana te to oyo bafandi na ndako ya bakengeli ya bana te, mpo na kofuta bango.
  - a. Mosungi ya kobatela bana azali:
    - i. Programe moko oyo esalemaki na ndako ya moto moko, oyo ezalaki kobatela bana 3 kino 12, ndenge emonisami na 22 M.R.S. § 8301-A(1-A)(C) (“Kobokola bana na libota”);
    - ii. Programe oyo esalemi na ndako oyo ezali ya mosungi ya kobatela bana to oyo afuti yango, mpe ezali kosalisa bana 3 to koleka, ndenge elimbolami na 22 M.R.S. § 8301-A(1-A)(B) (“Esika ya kobatela bana”) and 22 M.R.S. § 8301-A(1-A)(E) (“Esika ya kobatela bana mike”), eyebani mpe lokola Centre ya kobatela bana; mpe
    - iii. Ebongiseli oyo ezali kosalisa bana oyo bazali na sanza 33 kino na mbula 8, na boumeli ya ngonga misato na ndambo, ndenge MRS § 8301-A(1-A)(D) (“Eteyelo ya bana mike”) elimboli yango.
  - b. Mosungi ya kobatela bana akozala te:
    - i. Camp ya eleko ya molunge ya kofanda to ya kolala oyo esalemi kaka mpo na ntina ya kominanola mpe ya mateya, epesami ndingisa na kolanda 10-144, CMR Mokapo 208, Mibeko etali ba camp ya bilenge, camping ya ebandeli, mpe camping ya mobembo;
    - ii. Programe oyo ezali kopesa mateya ya ntina epai ya bana mpo na koteya bango mayeye moko lokola karate, kobina to lisano ya basketball;
    - iii. Eteyelo ya Leta oyo endimami na ministère de l'éducation lokola eteyelo oyo epesaka mateya ya ndenge moko na oyo ya bana mosusu mpo na kopesa bango nzela ya kokende kelasi ndenge moko; to
    - iv. Eteyelo ya Leta to ya Leta te oyo endimami na Commissioner of Education na kolanda titre 20-A.
4. **Mokanda ya makoki ya babateli ya bana (Child Care Provider Letter of Eligibility)** elakisi mokanda oyo Departema etindaki na babateli ya bana mpo na Mosali to Mosali ya mikolo oyo oyo asengelaki kosala bokundoli ya makambo nyonso oyo etali ye, oyo eyebisaka bobele lolenge ya makoki na ye mpe emonisaka te makambo ya sikisiki oyo ekoki kolongola ye na mosala to

makambo ya sekele oyo etali moto oyo azali na likambo ya bokundoli ya makambo nyonso oyo etali ye.

5. **Département** elakisi Bureau ya Services pour l'enfance et la famille na kati ya Département de la santé et des services sociaux.
6. **Kotika** elakisi ekateli oyo departema ezwaki na kolanda makambo mpe bilembeteli oyo ezwamaki na ntango ya bolukiluki mpo na kondimisa ekateli oyo elobi ete moto oyo azali na mokumba ya mwana moko, na kotalela bilembeteli mingi, anyokolaki mwana moko to asundolaki ye.
7. **Moko ya libota** elakisi moto nyonso oyo afandaka na ndako ya libota oyo babatelaka bana ya mosengi to ya moto oyo abatelaka bana.
8. **Licence** elakisi ndingisa ekomami, ezala ya ntango moke, ya ntango moke, na ndingisa, to ya mobimba, na Departema oyo epesi ndingisa na Mosali ya kobatela bana mpo na kosala. Mpo na ntina ya mobeko oyo, Licence ezali na ndimbola moko na "kopesa ndanga" na 22 MRS §8301-A.
9. **Moko ya basali** elakisi moto moko oyo azali na boyokani te na bana nyonso oyo bazali kozwa lisalisi ya kobatela bana, oyo azali kosala, to asengi kosala, na Mosungi ya kobatela bana mpo na lifuti (bakotisi mpe basali ya misala ya lipanda) oyo misala na bango ezali na kobatela to kokengela bana to oyo azali na likoki ya kotala bana oyo bazali kozwa lisalisi to kokengelama na Mosungi ya kobatela bana.
10. **Mokanda ya moto ya mosala oyo azali na ndingisa** elimboli mokanda oyo Departema etindaka na moto oyo azali na ndingisa ya kotalela makambo na ye nyonso (ata mpe bato ya libota) oyo ezali koyebisa ye soki azali na ndingisa, ezali kopesa ye nzela ya koyeba soki azali na ndingisa te, mpe ezali kopesa ye bansango etali lotomo ya moto ya kofunda.

ETENI 3. BOKONDELI YA MAKAMBO OYO ELEKA

- A. Bato oyo basengeli kotalela makambo na bango na mozindo.** Mosungi nyonso ya babateli ya bana asengeli kosenga ba vérifications ya ba antécédents na ye moko, ya basali nyonso ya sika mpe ya mikolo oyo, ya bato nyonso ya libota oyo babatelaka bana, oyo bakokisi mbula zomi na mwambe, mpe ya bato mosusu nyonso oyo misala na bango esengi kobatela to kokengela bana to oyo bazali na likoki ya kotala bana kozanga kokengela bango ntango bazali na maboko ya Mosungi ya babateli ya bana.
1. Na bisika oyo ekoki te kozwa bilembo ya misapi ya moto oyo azali na mbula 18 to koleka, oyo afandi na esika oyo babatelaka bana, departema ekoki koluka koyeba soki azali moto ya Leta to moto ya Leta. Esengeli kopesa Departema mokanda ya monganga oyo azali kosalisa moto yango mpe mokanda yango esengeli mpe kozala na maloba ya ntina oyo etali maladi ya moto yango oyo ezali kopekisa ete bazwa bilembo ya misapi na ye. Yango ekoki kozala ete moto yango azali na ndako mpo na bobange to mpo na maladi.
- B. Bato oyo basengeli te kotalela makambo na bango na mozindo.** Bato oyo bakotisa bango te na ekzame ya koyeba makambo nyonso bakoki kaka kozala na likoki ya kotala bana oyo bazali na maboko ya moto oyo azali kopesa bango lisalisi. Ba vérifications ya ba antécédents ya mozindo esengisami te mpo na bato oyo bazali kaka na libaku moke mpe ya mabe ya kozala elongo na bana na bokengi, ata mpe baboti, bato oyo bazali komema biloko, bato oyo basalaka misala ya kobongisa mpe kobongisa biloko mpe bato oyo bazali kolongola bosoto.
- C. Bato oyo bakomi na esika mosusu ya mosala.** Moto oyo azali na ndanga ya kolandela makambo ya kala oyo eyokani na eteni oyo, asilisi yango na kati ya mbula mitano oyo eleki, mpe azali sikoyo kosala lokola mosali ya Leta to azalaki kosala lokola mosali ya Leta na mikolo 180 oyo euti koleka, azali na mposa te ya kosenga ndanga ya sika ntango azali koluka mosala epai ya moto mosusu ya kobatela bana.
- D. Biteni ya kotalela makambo nyonso ya moto.** Ba répertoires, ba référentiels, mpe ba bases de données oyo elandi ekolandelama mpo na moto moko na moko oyo asengi ete ba vérifier ye, na kosalelaka ba empreintes digitales ndenge elobami awa na nse:
1. National Crime Information Center (NCIC) National Sex Offender Registry mpe Federal Bureau of Investigation (FBI) batalaka bilembo ya misapi na nzela ya Next Generation Identification.
  2. Na Ekolo oyo moto afandi: Lisanga ya Leta mpo na makambo matali kobebisa bana mpe kozanga kobatela bana, Lisanga ya Leta mpo na makambo matali koyeba moto (SBI) to lisanga ya Leta oyo ekokani na yango oyo ezali na bilembo ya misapi, mpe Lisanga ya Leta mpo na makambo matali kosangisa nzoto.
  3. Na mboka nyonso oyo moto afandaki na boumeli ya mbula mitano oyo eleki: Lisanga ya Leta mpo na makambo matali kobebisa bana mpe kozanga kobatela bana, SBI to mpe bibongiseli mosusu ya Leta oyo ezali na mikanda ya makambo matali mobulu, ezala na bilembo ya misapi to te, mpe Lisanga ya Leta mpo na makambo matali kosangisa nzoto.
- E. Mosala oyo esengeli.** Moto nionso oyo esengeli na babateli ya bana asenga ete batalela makambo na ye esengeli andima kozwa bilembo ya misapi na ye. Police ya Etat ekozwa (to ekopesa nzela na kozwa) bilembo ya misapi ya moto mpe ekotinda bilembo ya misapi na Bureau ya Identification ya Etat mpo na kotala mikanda, bisika ya kobomba mikanda, mpe ba base ya ba données oyo etangami awa na likolo.
1. Ntango departema ekozwa lapolo ya moto oyo asali likambo ya mobulu, ekoluka na kati ya bafiliale ya etuka ya Maine.

2. Soki esengeli, Departema ekosenga bolukiluki na mikanda nyonso ya Leta, na bisika ya kobomba mikanda, mpe na ba base ya ba données mpo na Etat nyonso epai moto afandaki na boumeli ya mibu mitano oyo mileki.
- F. Mbala boni .** Ba vérifications ya ba antécédents esengeli kosenga ata mbala moko na mibu mitano mpo na moto moko na moko oyo azali na bosenga ya vérification ya ba antécédents engebene article oyo.
- G. Mokanda ya makoki.** Departema ekopesa ba résultats ya ba vérifications, na lolenge ya mikanda mibale, mokanda ya makoki ya babateli ya bana mpe mokanda ya makoki ya basali. Mikanda nyonso mibale etindamaka mbala moko epai ya moto yango oyo emonisi ete azali na makoki to azali na makoki te na boumeli ya mikolo 45 uta bosengi oyo atindamaki.
1. Mosali oyo akozala na mosala akoki te kobanda kosala na esika oyo babatelaka bana, soki naino apesi na esika yango mokanda oyo emonisi ete azali na ndingisa ya kosala mosala yango.
  2. Soki departema esengi bolukiluki na kati ya etuka na kolanda 3(E)(2) ya mobeko oyo, kasi ezwi naino mbuma te mpe mikolo 45 esili koleka banda basengaki yango, departema ekoki kobimisa mokanda oyo emonisi ete moto oyo azali kopesa lisalisi ya bana akoki kozwa yango na kolanda makambo mosusu nyonso oyo ezali. Departema ekotinda mokanda ya mibale ya makoki ya babateli ya bana mpe mokanda ya makoki ya basali soki bansango mosusu ya kolukaluka na mboka ebongoli makoki ya moto.
- H. Lotomo ya kofunda.** Soki moto azali na ndingisa te mpo na ba résultats ya ba vérifications ya ba antécédents na ye, mokanda ya membre ya personnel oyo ekomonisa ete moto yango azali na ndingisa te, ekozala mpe na makambo etali ndenge ya kofunda yango na kolanda Section 4 ya mobeko oyo.
- I. Kozala na sekele.** Ba résultats ya ba vérifications individuelles ya ba antécédents esengeli te kopesama na bato banso to kopesama na bato banso longola kaka soki ba données yango ekoki te koyebana mpe/to kobakisama.
- J. Bazali na ndingisa te ya kozwa mosala.** Moko na makambo oyo elandi ezali kotalelama lokola nsango oyo ekoki kopekisa moto ete asala mosala:
1. Kokoma nkombo na mikanda ya Leta to na mikanda ya ekolo mpo na makambo ya kosangisa nzoto, to koyebisa ete moto yango asengeli kozala na mikanda ya Leta to na mikanda ya ekolo mpo na makambo ya kosangisa nzoto;
  2. Elembo ya mabe ya bana to kozanga kobatela bango na Departema, to departema mosusu ya Ekolo oyo ekokani na yango;
  3. Bakatelaki ye etumbu mpo na mbeba oyo:
    - a. Koboma bato,
    - b. Kobebisa to kosundola mwana,
    - c. Kosala mabe epai ya bana, ata mpe pornografi ya bana,
    - d. Konyokola molongani,
    - e. Kosangisa na basi nzoto na makasi to kosangisa na bango nzoto na makasi,

- f. Kokanga bato,
  - g. Kotumba ndako,
  - h. Kosala bato mabe/batiri,
  - i. Mobulu oyo etali bilangwiseli oyo esalemi na boumeli ya mbula mitano oyo euti koleka.
4. Kokweisama mpo na mbeba ya mobulu oyo esalemi na moto oyo azali mokolo epai ya mwana, na ndakisa kobebisa mwana, kotya mwana na likama, kosangisa na ye nzoto na makasi, to mbeba oyo etali pornografi ya bana.
  5. Soki bakatelaki yo etumbu mpo osalaki mbeba moko ya moke, ndenge departema emonisi yango, na boumeli ya mbula zomi oyo eleki, na ndakisa:
    - a. Etamboli ya kozanga bokengi
    - b. Mobulu na kati ya libota ezali kobeta
    - c. Mobulu na kati ya libota ezali kobangisa
    - d. Mobulu na kati ya libota ezali kolandela
    - e. Kobeta
    - f. Koboma moto ntango azali koboma nyama
    - g. Mobulu na kati ya libota ezali kokanela
    - h. Mobulu na kati ya libota ezali etamboli ya mabe
  6. Moto moko akozala na makoki te soki aboyi kondima ete batala ye soki azali moto ya ndenge nini to soki ayebisi makambo ya lokuta na ntango bazali koluka koyeba ye.
- K. Mokumba ya babateli ya bana.** Mosali moko te akoki kofutela mosali moko oyo apesi te mokanda ya makoki oyo emonisi ete mosali yango azali na makoki, to kopesa nzela na moto moko oyo ayebi ete azali na makoki te na kolanda mobeko oyo, mpo na kotala mwana oyo azali na makoki ya kobatela ye.
- L. Koboya Licence.** Soki ba information oyo ekopekisa ezali na kati ya ba registres, ba référentiels, mpe ba bases de données oyo esengami mpo na kolandela makambo ya moto oyo abatelaka bana to oyo azali na ndako na kati ya libota oyo babatelaka bana, to soki moto oyo abatelaka bana to oyo azali na ndako azali na ndingisa te mpo aboyi kondima kolandela makambo ya moto oyo abatelaka bana to mpo asali na nko makambo ya lokuta na oyo etali kolandela makambo ya moto oyo abatelaka bana, ndingisa ekopesama te na moto oyo abatelaka bana to oyo azali na ndako.
- M. Ba vérifications ya ba antécédents na ndenge ya discrétion .** Departema ekoki, na bososoli na yango, kosenga ete Mosungi ya kobatela bana, Mosali, to Mosali ya ndako atiya sinyatili na mokanda oyo epesi departema ndingisa ya kosala bolukiluki ya makambo ya kala elongo na Biro ya Leta mpo na Komonisa Moto (SBI), base ya leta mpo na kobebisa bana mpe kozanga kobatela bango, mpe base ya leta mpo na kokoma bato oyo basalaka makambo ya mabe na kosangisa nzoto. Ba résultats ya ba vérifications discrétionnaires ya kombo mpe ya mokolo ya mbotama etosami na mabongisi nyonso ya mobeko oyo, ata na section 3(J)(1)-(6) mpe section 4 ya mobeko oyo.

ETENI 4. MOSALA YA KOBENGA MPE MPO NA BILOKO

- A. Bosolo ya makambo .** Moto oyo azwi ekateli ete akoki te mpo na makambo oyo emonani na kati ya moko ya ba-registre, ba-repositories, mpe/to ba-base ya ba-dati oyo batuni mpe oyo andimi te ete makambo oyo emonani na kati ya ba-registre, ba-repositories, mpe/to ba-base ya ba-dati yango ezali solo, akoki kosenga ete batalela makambo yango mbala moko na biro oyo etambwisaka ba-registre, ba-repositories, to ba-base ya ba-dati yango. Mateya mpo na ndenge ya kotia ntembe na bosolo ya makambo ya lapolo ekotyama na mokanda oyo ekopesa moto oyo azali na yango bilembeteli ya makambo oyo elekaki na ntango ya bolukiluki.
- B. Bondimisi ya kobebisa bana to kozanga likebi.** Bato oyo bazwi mokanda ya koboya kolanda mibeko na ntina ya likambo moko oyo endimami bakoki kosenga kosamba na kolanda mibeko ya Maine Mikano 10-148 Mokapo 201 Mikano mpo na *Mibeko mpo na bosolo ya bosolo ya mbeba to kozanga botosi, mpo na kosamba mpo na bato oyo bamonisami lokola basali mbeba to kozanga botosi ya bana mpe kosamba mpo na koboya bosolo ya mikanda ya sekele.*
1. Moto akoki kosenga kosamba soki asengi te to azwi te kosamba liboso.
    - a. Esengeli kotinda mokanda ya kosenga kosamba na kati ya mikolo tuku misato (30).
    - b. Ba exceptions na mobeko ya mikolo 30 ezali kaka mpo na ba circonstances moko boye, soki likambo yango esalemaki liboso ya mokolo ya 11/1/03 (tala lokasa 19 ya mibeko, Section XIV ((B)) mpe makambo oyo esengeli kotalela yango lisusu na kolanda Section XV ya mibeko (lokasa 20);
    - c. Moto oyo azali na makoki ya kosenga bolimbisi asengeli kopesa makambo nyonso oyo alingi ete moto oyo azali kosala bolukiluki azala na yango ntango azali kotalela soki likambo oyo ye amoni ezali na moboko to te;
    - d. Mosala ya kosenga bolimbisi ezali na biteni mibale, ya yambo ezali ya kotalela mokanda oyo na kati na yango mosali moko ya departema atali mikanda nyonso ya departema oyo etali likambo yango elongo na makambo nyonso oyo mopesi ya bolimbisi apesi mpe azwi ekateli ya kondima to koboya likambo yango;
    - e. Soki bosukisi endimami, moto oyo azali kosenga bolimbisi azali na ndingisa ya kosenga bosambisami ya bakonzi na kolanda titre 5: Misala mpe misala ya Leta Mokapo 375: Mobeko ya Maine oyo etali makambo ya Leta.
- C. Kokweisama mpo na mbeba moke.** Moto oyo azwi mokanda ya bakonzi ya Leta oyo ezali na elembo ya ya kolongola ye na mosala mpo na mbeba oyo asali, ndenge departema emonisi yango na Eteni ya 3(J)(5) ya mobeko oyo, na boumeli ya mbula zomi oyo eleki, akoki kosenga ete bapesa ye etumbu ya kolongola ye na mosala.
1. Esengeli kotinda mokanda ya kosenga kosamba na kati ya mikolo 30 ya mokolo oyo mokanda ya ndingisa ya moto ya mosala epesamaki, mpe ekotisa:
    - a. Mikanda oyo ezali kolakisa ete etumbu ya mabe oyo moto azwi na mibu zomi oyo eleki ezali bobele yango oyo ekopekisa ye na kosala mosala na ye; mpe
    - b. Mikanda oyo ezali kolakisa ete ba condemnations ya misusu ya mabe ya lolenge moko te esalemaki te nsima ya condemnation oyo epekisaki bango; mpe
    - c. Mokanda oyo ekomonisa ete moto yango azali lisusu te na nse ya etumbu to na nse ya mibeko ya esambiselo. Yango ekoki kozala, kasi esuki kaka te na, etumbu ya ntango mokuse.

2. Departema ekotalela mikanda nyonso oyo batindeli yango na mikolo zomi nsima ya kozwa yango.
  - a. Soki mibeko 4(C)(1)(a)-(c) ekokisami, Departema ekozongisa ekateli oyo epekisaki moto kozwa lifuti mpe ekoyebisa moto yango ekateli yango mpe bako tinda mokanda ya Leta oyo emonisi ete moto yango akoki kozwa lifuti.
  - b. Soki moto asali te na ngonga ya malamumu lisengi ya kosenga kosamba to apesi te mikanda ya ntina 4(C)(1)(a)-(c) departema ekopesa moto yango mokanda ya ekateli ete ezalela ya makoki ebongwani te mpe ekopesa ye malako na ntina ya lotomo ya moto ya kosenga bosambisami ya bakonzi na kolanda titre 5: Misala mpe misala ya Leta Mokapo 375: Mobeko ya Maine oyo etali makambo ya Leta.

BOKONZI YA MIBEKO: 22 M.R.S. §§ 42(1) MPE 8302-A(1)(J),(2)(K).

LISOLO: 25 SANZA YA LIBWA 2020 (KONDIMAMA NA LOMBANGU)
17 SANZA YA LIBWA 2021 (KOBANDA NA MWA NDAMBO)
12 APRÍLI 2022 (KONDIMAMA YA NSUKA)